

برای کرونا چه می‌توان کرد؟

عباس عبدي

وضعیت موج پنجم کرونا از امواج پیشین بسیار بدتر است. پیشنهاد دو هفته تعطیلی وزیر بهداشت نیز رای نیاورد. طبق اخبار منتشر شده این تصمیم به اتفاق آرا بوده پس حتی خود وی نیز در ستاد مبارزه با کرونا به این طرح رای نداده است! به نظر می‌رسد که نامه او به مقام رهبری پیش از آنکه واقعی باشد، نوعی نمایش بود. وضعیت چگونه است؟ آمار رسمی فوتی‌ها نزدیک به 600 نفر در روز شده است. در حالی که آمار واقعی باید نزدیک به 1500 نفر و شاید هم بیشتر باشد. مجلس که خود را درگیر ایجاد محدودیت برای حقوق مردم در دسترسی آزاد به اینترنت کرده، بی‌توجه به این مشکل، به یک باره بیدار شده و رییس آن ضرب‌الاجل 48 ساعته برای رسیدگی داده است. ضرب‌الاجلی که 480 ساعت هم باشد، نتیجه‌ای نخواهد داشت. وضعیت مشهد فوق‌بحرانی است؛ می‌گویند کمبود تابوت دارند. معاون وزیر بهداشت آب پاک را روی دست همه ریخت و گفت که هنوز به نقطه اوج نرسیده‌ایم و احتمالاً تا پایان تابستان از این موج خلاص نخواهیم شد. مردم در صف‌های داروی کرونا و نیز تزریق واکسن، در حال مبتلا شدن هستند، و در به در باید منتظر پیدا شدن سرم نمکی باشند (چه اسم با مسمّا و بانمکی!) صف پذیرش و بستری بیماران حکایت دیگری است. رییس‌جمهور نیز هنوز نتوانسته کابینه را جمع و جور و معرفی کند که درگیر حادثه‌ترین وضع کرونا شده است و در ستاد کرونا حضور یافته است، تا بلکه کاری انجام شود. با این حال آیا آمیدی به اتخاذ سیاستی که به سرعت مشکل را حد کند یا تخفیف بدهد، هست؟ اگر خواهیم صادقانه حرف بزنیم باید گفت خیر. چرا؟ برای اینکه کرونا از نوع بحران‌های فراگیر است که کلیه شؤون جامعه را درگیر خود کرده و تا مجموعه این امور در مسیر حل قرار نگیرد، کرونا نیز حل نخواهد شد. بنابراین هیچ راه‌حل کوتاه‌مدتی وجود ندارد. در حقیقت تاکنون صنعت خودفریبی ما را از واقعیت دور کرد. تبلیغات دروغین که واکسن به زودی می‌آید، صادرکننده اول واکسن می‌شویم، کرونا یاب، تماس اروپایی‌ها برای درک رمز و راز موفقیت ما، مجوز دادن به داروهای مثلاً سنتی و تأسیس کلینیک چنین طب بی‌ربطی برای درمان کرونا و... کار ما به جایی رسیده است که باید با تعداد محدود واکسن اهدایی صورت خود را سرخ کنیم. بنابراین در حال حاضر کار چندانی نمی‌توان کرد

فقط باید با تأمین برخی از نیازها از طریق واردات یا کمک گرفتن!! از صلیب سرخ جهانی یا سازمان جهانی بهداشت از شدت بحران کاست یا مانع وخیم‌تر شدن آن شد و البته برای فردای این موج فکری کرد. اگر برای بعد از این مرحله، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری شود، چند نکته را می‌توان متذکر شد.

1- اولین و مهم‌ترین نکته این است که مدیریت ستاد مبارزه با کرونا در سطح وزارت بهداشت نیست. این را در همان اسفند سال 1398 نیز متذکر شدم. کرونا فقط يك مساله بهداشتی و درمانی نیست که وزیر بهداشت را در رأس آن قرار بدهید. این ستاد با مدیری قدرتمند و زیرنظر شخص رییس‌جمهور باید باشد که قدرت جمع‌بندی و تصمیم‌گیری و اجرا را داشته باشد. نکته مهم‌تر اینکه سخنگوی حرفه‌ای و آگاه لازم دارد. بسیاری از مردم بیش از کرونا از سخنان متولیان آن زخم‌های عمیق خوردند و عصبانی شدند.

2- باید نسبت به مشارکت کارشناسان بهداشت و درمان در شکل‌گیری تصمیمات اهمیت داد. وزیر و معاونان وی، نماینده تام این مجموعه بزرگ بهداشت و درمان نیستند. باید نظرات ده‌ها هزار پزشک و سایر متخصصان بهداشت و درمان را جلب کرد، بدون مشارکت ذی‌نفعان، نمی‌توان تصمیمات موثری گرفت.

3- اگر تصمیم گرفته می‌شود، باید اجرا شود و آن تصمیم نیز قابلیت اجرا داشته باشد نه مثل ممنوعیت سفر و در عین حال باز بودن راه‌ها و نه مثل ممنوعیت همیشگی تردهای شبانه و جریمه‌های اعصاب خردکن و موجه نبودن این تصمیم و نه مثل آیین‌نامه عزاداری‌ها که مطلقاً قابلیت اجرایی ندارد. یا تصمیم نگیرید، یا اگر گرفتید، منطقی قابل دفاع و نیز قابلیت اجرا داشته باشد و به طور کامل اجرایی نیز بشود. تصمیمی که منطقی قابل دفاع نباشد، مثل دائمی شدن منع عبور شبانه، تا قابلیت اجرا نداشته باشد، مثل مقررات هیات‌های عزاداری یا اجرا نشود، مثل ممنوعیت سفرها، نتیجه‌ای جز بی‌اعتباری سیاست‌ها نخواهد داشت.

4- برخلاف پزشکانی که علیه واردات واکسن بیانیه امضا کردند، قاطبه کارشناسان و پزشکان و مردم و تجربه جهانی نشان می‌دهد که راه‌حل این بیماری، واکسیناسیون گسترده و احتمالاً دایمی است که چند ماه دیگر باید دوباره تکرار کرد؛ در حالی که اکنون اندر خم يك کوچه‌ایم. از این رو برنامه تولید آن را از مساله واردات جدا کنید. حداکثر واردات را انجام دهید، اگر تولید داخل انجام شد، راه دوری نمی‌رود. اگر هم انجام نشد، زیان نکرده و انجام وظیفه کرده‌اید. فراموش نکنیم که کرونا تا آینده نامعلومی مهمان ماست و

بايد خود را با آن هماهنگ كرد.

5- اگر چه برخي افراد تعطيلي عمومي و كامل را توصيه مي‌كنند، ولي در اين شرايط اقتصادي نمي‌دانم كه اين راه حل چقدر امكان اجرايي و حتي فايده دارد؟ مردم مي‌خواهند زندگي كنند و بايد درآمد داشته باشند. تا حالا بايد واكسيناسيون به جاي درستي مي‌رسيد كه نرسيد، مردم به شرطي اين نوع طرح‌ها را مي‌پذيرند كه به آينده اميد و مسوولان اعتماد داشته باشند.

6- دسترسي به اطلاعات كرونا و مرگ و مير و ويژگي‌هاي مبتلايان و فوتي‌ها را براي محققان آزاد كنيد، اين امر به مبارزه با كرونا كمك مي‌كند، نه برعكس.

□□□□□□ :□□□□ □□□□□□ □□□□□□ 20 □□□□□□ 1400 □□□□□□□□